

ВІДГУК

офіційного опонента – доктора юридичних наук, професора Соболя Євгена Юрійовича на дисертацію Миронця Юрія Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні», подану на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право»

1. Ступінь актуальності обраної теми

Інформаційно-комунікаційні технології стали невід'ємною складовою сучасної освіти, змінюючи підходи до викладання та навчання. В Україні, де цифрова трансформація суспільства набирає обертів, актуальність дослідження засад реалізації інформаційно-комунікаційних технологій в освітній діяльності є очевидною. Це пов'язано з необхідністю створення ефективної, доступної та інклюзивної системи освіти.

Одним з важливих аспектів є адаптація освітніх програм до умов цифрового середовища. Використання інформаційно-комунікаційних технологій дає змогу модернізувати освітній процес, зробити його більш інтерактивним та орієнтованим на потреби сучасного суспільства. Водночас цифрова трансформація потребує підготовки педагогів, які володіють необхідними компетенціями для ефективного використання технологій.

Крім того, проблема нерівномірного доступу до сучасних технологій є особливо гострою в Україні. Сільські школи часто стикаються з відсутністю Інтернету та сучасного обладнання, що створює нерівні умови для учнів. Загалом дослідження Миронця Юрія Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні» є актуальним і своєчасним науковим викликом, що сприяє розв'язанню низки освітніх проблем і забезпечує розроблення інноваційних підходів до навчання.

2. Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх новизна

Дисертаційна робота характеризується системним підходом до предмета дослідження. Слід відзначити обґрунтованість наведених дисертантом висновків, які базуються на грамотному використанні сукупності методів і прийомів наукового пізнання. Поняття інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності як складової державної інформаційної політики розкрито завдяки методу діалектики. Системний метод використано під час визначення системи суб'єктів інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні. За допомогою гносеологічного методу дослідження було з'ясовано функції та принципи інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності. Методи індукції та дедукції дозволили сформуванати загальні й окремі характеристики інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні. Формально-юридичний підхід дозволив проаналізувати нормативно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні. Системно-структурний метод уможливив характеристику адміністративно-правового механізму організації інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності. Методи класифікації, групування та системно-функціонального підходу дали змогу визначити форми, технології та адміністративні процедури інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності. Структурно-логічний метод допоміг визначити коло суб'єктів взаємодії та координації інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності щодо створення інноваційних проєктів. Метод прогнозування дозволив визначити напрями вдосконалення адміністративно-правового регулювання щодо запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітню діяльність.

Метою дисертаційного дослідження є формування науково обґрунтованих положень і рекомендацій щодо вдосконалення адміністративно-правових засад інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні шляхом опрацювання сутності й специфіки

інформаційного суспільства та його впливу на освітню діяльність. Відповідною гарантією достовірності та теоретичної обґрунтованості наукових положень висновків і рекомендацій, сформульованих автором, є правильно поставлена мета й визначені завдання дослідження, логіка викладеного матеріалу. З огляду на аналіз основної частини дисертації, мету дисертаційної роботи в процесі виконання дослідження було досягнуто, а дисертацію можна вважати завершеною науковою кваліфікаційною працею.

Робота складається з основної частини (вступу, трьох розділів, що містять десять підрозділів, висновків), списку використаних джерел і додатків. У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми дисертації; висвітлено зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами; визначено мету, завдання, об'єкт, предмет і методи дослідження; сформульовано наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, розкрито шляхи та форми їх упровадження; визначено апробацію результатів дослідження, структуру й обсяг дисертації.

Отже, структура роботи повністю відповідає цілям і задачам дослідження, дозволяє послідовно розглянути всі проблеми, визначені автором. Обґрунтованість положень, сформульованих у дисертації, підтверджується також критичним аналізом наявних літературних джерел юридичного й методологічного спрямувань.

3. Достовірність і новизна наукових положень, висновків і рекомендацій

Оцінюючи найважливіші здобутки дисертаційного дослідження, варто вказати, що наукова новизна отриманих результатів визначається тим, дисертація є першим монографічним дослідженням у сфері адміністративно-правових засад інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні, у якому сформовано тенденції та перспективи концептуально новітньої моделі освітньої політики України з урахуванням особливостей побудови інформаційного суспільства.

Ознайомлення з науковим дослідженням дає підстави стверджувати, що основні положення та висновки, які виносяться здобувачем на захист, мають відповідний високий ступінь наукової новизни.

Дисертаційне дослідження має обґрунтовані й достовірні наукові висновки, які доповнюють наявні позиції науковців або пропонують нові способи розв'язання наявних проблем адміністративно-правових засад інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні. Елементи наукової новизни сформульовані коректно, їх кількість і кваліфікаційні ознаки відповідають нормативним вимогам.

4. Значення одержаних результатів для науки й практики та рекомендації щодо їх можливого використання

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони становлять науково-теоретичний і практичний інтерес для: науково-дослідної сфери – наукові рекомендації та висновки можуть бути використані для створення теоретико-методологічної бази вдосконалення запровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітню діяльність; нормотворчій діяльності – пропозиції зможуть доповнити нормативно-правові акти, а також законопроекти, які знаходяться на розгляді у Верховній Раді України та стосуються питань побудови інформаційного суспільства й інноваційного розвитку, а також слугуватимуть підґрунтям для змістової складової відповідного Положення про інформаційно-комунікаційні технології в освітній діяльності; освітньому процесу – матеріали може бути використано в межах викладання та вивчення дисциплін «Адміністративне право» та «Інформаційне право».

Отже, дисертаційну роботу можна вважати теоретичною основою для проведення науково-прикладних досліджень у сфері впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освітню діяльність. Сформовані автором висновки та рекомендації можуть бути враховані під час удосконалення чинного національного законодавства.

5. Повнота викладу наукових положень, висновків і рекомендацій у наукових публікаціях, зарахованих за темою дисертації

Основні положення та результати дисертації висвітлено у восьми наукових статтях, п'ять з яких опубліковано в наукових фахових виданнях України, а також у трьох тезах доповідей на науково-практичних конференціях «Актуальні проблеми взаємодії правової науки та практики її застосування» (м. Київ, 16–17 березня 2022 р.), «Проблемні питання юридичної науки в контексті реформування правової системи» (м. Київ, 19–20 жовтня 2022 р.), «Пріоритетні напрями розвитку юридичної науки в умовах сьогодення» (м. Київ, 13–14 березня 2023 р.).

Таке представлення результатів наукової роботи є достатнім. Кількість публікацій, обсяг, якість, повнота висвітлення результатів і розкриття змісту дисертації відповідають вимогам МОН України. Зазначені публікації повною мірою висвітлюють основні наукові положення дисертації.

Спрямованість науково-практичних конференцій, де відбувалася апробація дисертаційного дослідження, характер статей здобувача, у яких відображено положення дисертації та результати проведених досліджень, повною мірою вказують, що дисертація пройшла належну апробацію та є самостійною науковою працею, яка має завершений характер.

Ознайомлення з текстом дисертації дає підстави стверджувати, що за структурою та змістом робота відповідає вимогам, що ставляться МОН України. У тексті роботи відображено основні положення, зміст, результати й висновки здійсненого наукового дослідження.

6. Питання для дискусійного обговорення та недоліки дисертаційної роботи щодо її змісту й оформлення

Попри наукову цінність роботи, дисертація не позбавлена певних недоліків і суперечливих положень, які потребують додаткових пояснень та уточнень.

1. Не зовсім логічним є розміщення підрозділу 1.2 «Система суб'єктів інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні» в загальнотеоретичному першому розділі роботи.

2. Не заперечуючи важливість підрозділу 2.2 «Форми й технології інформаційного-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності», самі ж технології не є предметом адміністративного права, виходячи, так би мовити, за межі дослідження.

3. У підрозділі 2.4 «Взаємодія суб'єктів інформаційного-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності щодо створення інноваційних проектів» недостатньо уваги приділено взаємодії Державної служби якості освіти України та Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

4. У роботі бракує окремого підрозділу щодо аналізу зарубіжного досвіду із впровадження інформаційного-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності.

5. Результати дослідження варто було б впровадити в нормотворчу діяльність щодо вдосконалення чинного законодавства.

Водночас наведені вище зауваження істотно не впливають на високі здобутки роботи, що є новим, актуальним і змістовним дослідженням.

7. Загальні висновки

Дисертаційна робота Миронця Юрія Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні» є завершеною, самостійно підготовленою кваліфікаційною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані та практично цінні результати, що вирішують важливе наукове завдання.

Актуальність обраної теми дисертації, ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, новизна та повнота викладу в опублікованих працях результатів дослідження відповідають вимогам МОН України.

Автором дотримано норми законодавства про авторське право та суміжні права та надано достовірну інформацію про результати наукової діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідні джерела. У роботі відсутнє привласнення чужих ідей, результатів або слів без оформлення належного цитування.

Отже, дисертаційне дослідження Миронця Юрія Анатолійовича на тему «Адміністративно-правові засади інформаційно-комунікаційного забезпечення освітньої діяльності в Україні» виконано на належному науково-теоретичному рівні, за своєю актуальністю, теоретичним рівнем і практичною цінністю, достовірністю й обґрунтованістю одержаних результатів повністю відповідає спеціальності спеціальності 081 «Право» та вимогам Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (постанова Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44), а її автор – Миронець Юрій Анатолійович, на підставі прилюдного захисту заслуговує на присудження їй ступеня доктора філософії в галузі знань 08 «Право» за спеціальністю 081 «Право».

**Офіційний опонент –
доктор юридичних наук, професор,
ректор Центральноукраїнського
державного університету
імені Володимира Винниченка**

Євген СОБОЛЬ